

Raadsvoorstel

Onderwerp	Vaststellen criteria wijzigingsbevoegdheid middengebied Entree
Zaakid	0637741238
Auteur	R. Dalmeijer 079 – 346.87.80 r.a.dalmeijer@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	E.C.R.H. Eijkelberg
Portefeuillehouder	Wethouder Rosier
Medeverantwoordelijke(n)	Wethouder Paalvast

Uiterste behandeldatum (+ reden)	1 november 2021 zodat het Ontwerp bestemmingsplan Entree middengebied in 2021 door het college kan worden vastgesteld (vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 2022).
Programma(s)	Programma 7 Inrichting van de stad
Eerdere besluitvorming	Raadsvoorstel Visie Entreegebied Zoetermeer Raadsvoorstel Masterplan en Gebiedsontwikkelingsplan 2019 De Entree Raadsvoorstel Versnelling Entree Raadsvoorstel Ruimtelijk kader en Investeringsbudget middengebied Entree
Samenvatting	Dit raadsvoorstel betreft de uitvoering en terugkoppeling van motie 2105-05: Input raad voor uitwerking criteria meer woningen in de Entree en toezegging 448: Een apart raadsvoorstel aan te bieden over de voorwaarden waarbinnen de wijzigingsbevoegdheid van het college t.b.v. aanpassing van het bestemmingsplan mag worden ingevuld. De gemeenteraad heeft aandachtspunten meegegeven op de criteria voor de wijzigingsbevoegdheid van het bestemmingsplan Entree middengebied dat binnenkort door het college in procedure wordt gebracht. Dit raadsvoorstel geeft de voorwaarden waarbinnen de wijzigingsbevoegdheid van het college ten behoeve van aanpassing van het bestemmingsplan mag worden ingevuld.
Bijlagen	1. 2-kolommenstuk aandachtspunten gemeenteraad.

Raadsbesluit 0637741238

Raadsvoorstel Vaststellen criteria wijzigingsbevoegdheid middengebied Entree

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 september 2021

Besluit

- 1) Om onderstaande voorwaarden van het inzetten van de wijzigingsbevoegdheid door het college vast stellen bij het Ontwerp Bestemmingsplan.
 - a) Er moet volgens de ladder voor duurzame verstedelijking worden aangetoond dat er, voor de betreffende locatie, geen vraag (of onvoldoende vraag, of niet in verhouding tot de eventuele urgente vraag naar woningbouw) is naar niet-woonfuncties (kantoren, voorzieningen, detailhandel etc.).
 - b) Een actueel behoefteonderzoek (met een geldigheid van twee jaar) moet aantonen dat de vraag naar woningen groter is dan de 4.500 in Entree geplande woningen. Dit moet concreet inzichtelijk worden gemaakt aan de hand van de ladder voor duurzame verstedelijking. Bij dit onderzoek moet rekening worden gehouden met het reeds gerealiseerde programma en met de nog geplande woningbouw in Entree (fasering).
 - c) Er moet inzichtelijk gemaakt worden wat het effect is van de wijzigingsbevoegdheid op de functiemix op het totale gebied Entree. Volgens het Masterplan De Entree (februari 2019) beoogd de ontwikkeling van Entree een levendige stadswijk te realiseren. Hierbij wordt gezonde mix gehanteerd van functies: 70% wonen-20% werken-10% voorzieningen (stedelijk wonen; metropolitaans), dit is inclusief beide kopgebieden van Entree.
 - d) Alle thema's uit het monitoringsprogramma middengebied Entree moeten meegenomen worden in de besluitvorming van de wijzigingsbevoegdheid. De thema's van het monitoringsprogramma zijn vastgelegd in het Planuitwerkingskader middengebied Entree. Uitgangspunt bij de toetsing door de gemeentelijke beleidsvelden is een levendige & hoogwaardige stadswijk, met een positief effect op de omliggende woonwijken Meerzicht en Driemanspolder.
 - e) Door middel van een onderzoek dat de initiatiefnemer moet aanleveren moet inzichtelijk worden gemaakt wat de meerwaarde is voor Zoetermeer (en de regio) van het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid. Bijvoorbeeld het toevoegen van bijzondere woningtypen, het accommoderen van andere doelgroepen etc.
 - f) Er moet een positief advies zijn van het Q-team dat toetst aan het Beeldkwaliteitsplan;
 - g) Bestaande toetsingskaders zoals Bestemmingsplan (BP), Beeldkwaliteitsplan (BKP) en Planuitwerkingskader (PUK) middengebied Entree gelden ook voor plannen waarin gebruik wordt gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid.
- 2) Toezegging 448 als afgedaan te beschouwen.
- 3) Motie 2105-05 als afgedaan te beschouwen.

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 29 november 2021

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

In de raadsvergadering van 17 mei 2021 is het raadsvoorstel Ruimtelijk kader en Investeringsbudget middengebied Entree behandeld en heeft de gemeenteraad onder andere besluitpunt 2d vastgesteld:

- *Een adaptief plan te realiseren door in het Bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid toe te voegen om het programma te optimaliseren naar maximaal 5.700 woningen voor het middengebied.*

Tijdens deze raadsvergadering is motie 2105-05: Input Raad voor uitwerking criteria meer woningen in Entree aangenomen.

De gemeenteraad heeft het college verzocht om:

- Op korte termijn een uitvraag te doen bij de fracties om voor de set voorwaarden input te leveren, soortgelijk als bij een 'wensen en bedenkingen"-procedure
- Deze input in de gedetailleerde uitwerking mee te nemen zodat e.e.a. bij het Bestemmingsplan goed kan worden meegewogen.

Tevens is naar aanleiding van bovenstaande motie toezegging 448 gedaan door het college:

Een apart raadsvoorstel aan te bieden over de voorwaarden waarbinnen de wijzigingsbevoegdheid van het college t.b.v. aanpassing van het bestemmingsplan mag worden ingevuld.

Dit raadsvoorstel komt tegemoet aan de opdracht van deze motie en deze toezegging.

Kaderstelling

Naast het raadsbesluit van 17 mei 2021 heeft uw raad over Entree in de afgelopen jaren besluiten genomen. Ten behoeve van voorliggende toelichting zijn van belang:

- Raadsvoorstel Gebiedsvisie De Entree 2017
- Raadsvoorstel Masterplan De Entree 2019
- Raadsvoorstel Versnelling Entree 2020

Deze besluiten, in combinatie met de ruimtelijke procedure en het afsluiten van de anterieure overeenkomsten, markeren de afsluiting van de haalbaarheidsfase in de gebiedsontwikkeling Entree en de start van de uitwerkingsfase. De besluitvorming tussen de fasen is daarmee noodzakelijk; kaderstellend vooraf en verantwoording achteraf. Hiertoe is uw raad daarom bij elk van de hierboven genoemde raadsbesluiten geïnformeerd over de, eventuele, wijzigingen van de planning en besluitvormingsmomenten. Het raadsbesluit Versnelling Entree bepaalt de kaders voor planning en besluitvorming waarover in het raadsvoorstel Ruimtelijk Kader verantwoording werd afgelegd.

De mogelijke toekomstige optimalisatie (adaptieve planvorming) van het programma tot maximaal 1.200 extra woningen in plaats van de bestemming 'bedrijven' ofwel 'kantoren', komt terug in de besluitvorming van het bestemmingsplan. Ook de set criteria waaronder deze wijziging kan plaatsvinden komt terug in het bestemmingsplan. Definitieve (integrale) besluitvorming met bijbehorende zienswijze kan dan ook pas plaatsvinden bij het vaststellen van het bestemmingsplan.

De aandachtspunten van de gemeenteraad zijn echter nu al meegewogen en worden via dit raadsvoorstel aan de gemeenteraad voorgelegd vóór het college het Ontwerp bestemmingsplan middengebied Entree vaststelt.

Beoogd effect

De wijzigingsbevoegdheid maakt van het bestemmingsplan een adaptief plan: flexibel en toekomstbestendig. Met deze wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming van de kavels kantoren (deels) wijzigen naar de bestemming wonen. Deze wijziging heeft géén effect op het in het bestemmingsplan toegestane maximale volume en hoogte van de gebouwen. Wanneer er wordt gekozen om de bestemming 'bedrijven' ofwel 'kantoren' aan te passen naar 'wonen' middels de wijzigingsbevoegdheid, kan dat resulteren in maximaal 1.200 extra woningen tot een totaal van 5.700 woningen in het middengebied Entree. De verwachting is dat invulling niet in één keer zal plaatsvinden, maar in kleine stappen en waarschijnlijk zal ook niet het maximale toelaatbare aantal woningen uiteindelijk ingevuld worden. Door binnen de plancapaciteit en met eenzelfde dichtheid de invulling van bebouwing op een aantal plekken gemotiveerd te kunnen omzetten (van kantoor naar woningen) ontstaat een flexibel en toekomstbestendig plan.

Entree is gemengde stadswijk met woningen, voorzieningen en werkgelegenheid. De mix aan functies draagt bij aan de kwaliteit en levendigheid van Entree. Daarnaast is ook de samenstelling van de woningvoorraad en de variatie in doelgroepen belangrijk.

Het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid heeft als gevolg dat binnen de functiemix het aandeel wonen groter wordt ten koste van het aandeel kantoren en dus werkgelegenheid.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

- 1) Om onderstaande voorwaarden van het inzetten van de wijzigingsbevoegdheid door het college vast stellen bij het Ontwerp Bestemmingsplan.
 - a) Er moet volgens de ladder voor duurzame verstedelijking worden aangetoond dat er, voor de betreffende locatie, geen vraag (of onvoldoende vraag, of niet in verhouding tot de eventuele urgente vraag naar woningbouw) is naar niet-woonfuncties (kantoren, voorzieningen, detailhandel etc.).
 - b) Een actueel behoefteonderzoek (met een geldigheid van twee jaar) moet aantonen dat de vraag naar woningen groter is dan de 4.500 in Entree geplande woningen. Dit moet concreet inzichtelijk worden gemaakt aan de hand van de ladder voor duurzame verstedelijking. Bij dit onderzoek moet rekening worden gehouden met het reeds gerealiseerde programma en met de nog geplande woningbouw in Entree (fasering).
 - c) Er moet inzichtelijk gemaakt worden wat het effect is van de wijzigingsbevoegdheid op de functiemix op het totale gebied Entree. Volgens het Masterplan De Entree (februari 2019) beoogd de ontwikkeling van Entree een levendige stadswijk te realiseren. Hierbij wordt gezonde mix gehanteerd van functies: 70% wonen-20% werken-10% voorzieningen (stedelijk wonen; metropolitaans), dit is inclusief beide kopgebieden van Entree.
 - d) Alle thema's uit het monitoringsprogramma middengebied Entree moeten meegenomen worden in de besluitvorming van de wijzigingsbevoegdheid. De thema's van het monitoringsprogramma zijn vastgelegd in het Planuitwerkingskader middengebied Entree. Uitgangspunt bij de toetsing door de gemeentelijke beleidsvelden is een levendige & hoogwaardige stadswijk, met een positief effect op de omliggende woonwijken Meerzicht en Driemanspolder.
 - e) Door middel van een onderzoek dat de initiatiefnemer moet aanleveren moet inzichtelijk worden gemaakt wat de meerwaarde is voor Zoetermeer (en de regio) van het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid. Bijvoorbeeld het toevoegen van bijzondere woningtypen, het accommoderen van andere doelgroepen etc.
 - f) Er moet een positief advies zijn van het Q-team dat toetst aan het Beeldkwaliteitsplan;
 - g) Bestaande toetsingskaders zoals Bestemmingsplan (BP), Beeldkwaliteitsplan (BKP) en Planuitwerkingskader (PUK) middengebied Entree gelden ook voor plannen waarin gebruik wordt gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid.

Argumenten

1.1. Onderstaande voorwaarden wijzigingsbevoegdheid creëren een adaptief en flexibel plan:

a. Beperkte vraag niet-woonfuncties resulteert in toepassen wijzigingsbevoegdheid

Ten behoeve van het nieuwe bestemmingsplan Entree middengebied moet voor elke functie (via de ladder voor duurzame verstedelijking) aangetoond worden dat er een marktbehoefte is. Zodat bouwen voor de leegstand voorkomen wordt en dat er een goede woon-werkbalans binnen de nieuwe stadswijk wordt gerealiseerd.

b. Aantonen woningbouwvraag

Extra woningbouw binnen Entree zal een bijdrage leveren aan het oplossen van de woningbehoefte. Een behoefteonderzoek moet daar een antwoord op geven.

c. Inzichtelijk maken van het effect van de wijzigingsbevoegdheid op de functiemix totaal Entree.

Het programma wonen/niet-wonen binnen de 4.500 woningen is vastgelegd in het Planuitwerkingskader middengebied Entree. Dit betreft een theoretische benadering van het aantal vierkante meters programma wonen/niet-wonen. Een te laag aandeel van werkgelegenheid en voorzieningen in de functiemix kan negatieve effecten hebben op aspecten als woon-werkbalans, levendigheid en diversiteit. Volgens het Masterplan De Entree (februari 2019) beoogd de ontwikkeling van Entree een levendige stadswijk te realiseren. Hierbij wordt gezonde mix gehanteerd van functies: 70% wonen-20% werken-10% voorzieningen (stedelijk wonen; metropolitaans), dit is inclusief beide kopgebieden van Entree.

d. Alle thema's uit het monitoringsprogramma middengebied Entree moeten meegenomen worden in de besluitvorming van de wijzigingsbevoegdheid.

De thema's van het monitoringsprogramma zijn vastgelegd in het Planuitwerkingskader middengebied Entree. Uitgangspunt bij de toetsing door de gemeentelijke beleidsvelden is een levendige & hoogwaardige stadswijk, met een positief effect op de omliggende woonwijken Meerzicht en Driemanspolder.

De volgende onderdelen worden onderdeel van het monitoringsprogramma middengebied Entree:

- Leefbaarheid: er moet inzichtelijk gemaakt worden wat het effect is op de leefbaarheid binnen Entree (volgens het concept stedelijk wonen; metropolitaans) en in de aanliggende wijken Driemanspolder en Meerzicht. Zie tevens de verhouding in de functiemix, punt 1c. Waarbij de ervaring van de bewoners in deze wijken dient te worden betrokken bij de afweging.
- Doorstroming autoverkeer: hoe gaat het over een aantal jaren met het verkeer?
- OV-gebruik: Wat is er terechtgekomen van het (toegenomen) OV-gebruik?
- Parkeren: Hoe staat het met parkeren, zowel in het middengebied als in de omliggende wijken? Is voldaan aan het parkeerbeleid (2019) en blijkt dat voldoende te zijn of moet het parkeerbeleid worden aangepast?
- Deelmobiliteit: hoe staat het met het gebruik van elektrische auto's en de mogelijkheid om ze veilig op te laden?
- Ruimtelijk kader: Structuurontwerp Openbare Ruimte (SOR); is het gelukt om al die groen/blauwe plannen te realiseren? Beeldkwaliteitsplan (BKP); is het gelukt om de levendigheid in de plinten te realiseren?
- Planuitwerkingskader (PUK); wat is de stand van zaken van de maatregelenlijst (bijlage PUK)?

e. Extra woningen kunnen meerwaarde bieden voor Zoetermeer (en de regio).

Door middel van een onderzoek dat de initiatiefnemer moet aanleveren, moet inzichtelijk worden gemaakt wat de meerwaarde is voor Zoetermeer (en de regio) van het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid. Bijvoorbeeld het toevoegen van bijzondere woningtypen, het accommoderen van andere doelgroepen etc.

Het Planuitwerkingskader Entree middengebied (vastgesteld 17 mei 2021) betreft het ontwikkelkader dat onderdeel is van het programma middengebied Entree. Door de wijzigingsbevoegdheid wordt de regie op de grondeigenaren groter en vindt er meer sturing plaats op het eindresultaat; adaptieve planvorming.

f. Positief advies van Q-team

Uiteindelijke bouwplan moet voldoen aan eisen binnen Beeldkwaliteitsplan middengebied Entree. Het Quality team (Q-team – vertegenwoordigd CRK) moet hiertoe een positief advies afgeven.

g. Toetsingskader middengebied Entree handhaven bij toepassen wijzigingsbevoegdheid

Bestaande toetsingskaders zoals Bestemmingsplan (BP), Beeldkwaliteitsplan (BKP) en Planuitwerkingskader (PUK) middengebied Entree gelden ook voor plannen waarin gebruik wordt gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid.

Kantttekeningen

1.1 De set van criteria wijzigingsbevoegdheid wordt pas definitief na de zienswijze procedure en vaststellen definitief bestemmingsplan gemeenteraad

De mogelijke toekomstige optimalisatie van het programma tot 1.200 extra woningen in plaats van de bestemming 'bedrijven' ofwel 'kantoren' komt terug in de besluitvorming van het bestemmingsplan. Ook de set criteria waaronder deze wijziging kan plaatsvinden komt terug in het bestemmingsplan. Definitieve (integrale) besluitvorming met bijbehorende zienswijze kan dan ook pas plaatsvinden bij het vaststellen van het bestemmingsplan.

1.2 De praktische uitvoering van de wijzigingsbevoegdheid onder de Omgevingswet

Onder de nieuwe omgevingswet wordt de term 'wijzigingsbevoegdheid' niet meer gebruikt. Tijdens de overgangperiode wordt er een vergunningplicht opgenomen voor de bouwactiviteiten. In het geval voor de locaties waar nu de wijzigingsbevoegdheid geldt, wordt pas een vergunning verleend als de bouwactiviteit past binnen de regels van de wijzigingsbevoegdheid. Dus als deze past in de wijzigingsbevoegdheid in het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Bevoegdheid van inzetten wijzigingsbevoegdheid ligt bij Burgemeester en wethouders. Zij zijn dus niet verplicht tot het verlenen van de vergunning, gelijk aan de wijzigingsbevoegdheid onder de huidige bestemmingsplan methodiek.

Financiën

Het voorstel welke criteria er zullen worden opgenomen ten aanzien van het gebruik van de wijzigingsbevoegdheid in het nog te maken raadsvoorstel bestemmingsplan heeft geen financiële gevolgen. De wijzigingsbevoegdheid maakt van het bestemmingsplan een adaptief plan: flexibel en toekomstbestendig. Met de wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming van de kavels kantoren (deels) wijzigen naar de bestemming wonen en kan hiermee worden ingespeeld op de marktontwikkelingen. Als gebruik wordt gemaakt van deze bevoegdheid en er komt een wijziging in de hoeveelheid kantoren/wonen kan er een financieel effect optreden op de realisatie van het plan en de begroting. Wat de mogelijke omvang is van de financiële gevolgen is nu nog niet te bepalen. Het effect van het gebruik maken van de wijzigingsbevoegdheid op het plan zal op de gebruikelijke wijze tussentijds of in de (jaarlijkse) aanpassing van het plan worden meegenomen en het effect op de begroting in de perspectiefnota.

Controleprotocol

Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie

Participatie is onderdeel van de bestemmingsplanprocedure.

Duurzaamheid

Uitvoering volgens Planuitwerkingskader Entree middengebied, 17 mei 2021 vastgesteld door gemeenteraad.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

Uitvoering volgens Planuitwerkingskader Entree middengebied, 17 mei 2021 vastgesteld door gemeenteraad.

Rapportage en evaluatie

Over de voortgang van het programma Entree wordt gerapporteerd middels de Voortgangsrapportage Projecten.

Vervolg/ Planning

Onderstaande planning is gelijk aan de gewijzigde planning in het Raadsmemo Voortgang Breevast - collegevoorstel vaststellen GROK2021 Breevast Entree.

Onderdeel WETTELIJKE procedure	Besluit college	Besluit raad	Ter informatie aan raad	Zienswijze indienen of beroep mogelijk	Planning
ONTWERPgebiedsexploitatieplan	x		x	x (zienswijze)	Q4-2021
ONTWERPbeeldkwaliteitsplan	x		x	x (zienswijze)	Q4-2021
ONTWERPbestemmingsplan	x		x	x (zienswijze)	Q4-2021
Nota van Beantwoording zienswijzen op de ONTWERPstukken	x		x		Q1-2022
DEFINITIEFbeeldkwaliteitsplan		x		x (beroep)	Q2-2022
DEFINITIEFgebiedsexploitatieplan		x		x (beroep)	Q2-2022
DEFINITIEFbestemmingsplan		x		x (beroep)	Q2-2022
Onherroepelijk bestemmingsplan (incl. beeldkwaliteitsplan en gebiedsexploitatieplan) bij geen beroep					Q4-2022
Onherroepelijk bestemmingsplan bij beroep					Q4-2023

x=van toepassing

Disclaimer; De informatie in de bovenstaande tabel is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Ondanks de in acht genomen zorgvuldigheid kan de informatie in het schema worden ingehaald door de tijd en staat onderhevig aan externe factoren waar het programma Entree géén en/of beperkte invloed op heeft.

Begrotingswijziging

Niet van toepassing.